

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítónak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legújanyosabban számítottak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Hochsauerstr. 49. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Felhívás

a gazdaközönséghez.

Megyénk és városaink a jövő évi országos kiállításra.

A „Közgazdasági Értesítő”-ben olvashatni az ország kiállítására eddig elfogadott bejelentéseket. Azok közt a Bácska meglehetősen, de nem megfelelően van képviselve, holha a bejelentések még folyamatban vannak, s az állatorvosi több számára nem telt le a határidő. A kiállításra való tömeges részvételünk saját gazdasági érdekünk és erkölcsi kötelességünk követelik. A megye kiterjedtség és lakosság tekintetében felülmúl több felső megyét, vagyonilag a legelső közt foglal helyet, mezőgazdaságilag utalva és hivatalosan a természeti ágakban vezérszerpét vinni, közgazdasági helyzete pedig országos érdekű lévén: megelégedhet a hazafias kötelességet teljesíteni most állunk a próbák, a legnevezetesebb alkalom előtt.

A helyi bizottságok serény tevékenységét a termelő közönség vártvett buzgalomának kell követni. A nyereséget meg se csak saját erejének intenzív értékesítéséből épülhet. Az ipar megyékben még nem képez oly hathatós segédforrást, hogy rossz termés esetében vagy az általánosan fokozódó természeti viszonyok hatásai mellett — anyagi érdekeinket egysúlyozni képes volna. Tapasztalhatjuk ezt most is. Gazdasági életünk alapja és haladásának kulcsa tehát: a mezőgazdasági kapitalizmus hova tovább jobb értékesítése.

A ki az országos programot figyelemmel átváltoztatva, jelesül a terményekre és állatokra vonatkozó felhívást, az meggyőződhetett a kiállítás közvetlen és kiszámíthatatlan horderejéről, mely nem a pusztán „versenyzésben” kulminál, hanem alapjában a magyar gazdák jóvedelmének gyökeres javulását célozza, s így önként utal minden törekvő gazdát arra, hogy ragadja meg a kitűnő alkalmat részvétellel és tehetségének bemutatásával.

Álljanak itt a program következő sorai: Ha elfogadjuk azt, — a mit tagadni alig is lehetne, — hogy összes közgazdaságunk előfőtanak törzsét a mezőgazdaság képezi, s hogy ezen törzs állapotától függ a fa koronájának — az iparnak hatalmas, erőteljes fejlődése, mely nélkül nem virulhat buján a lombosár — a kereskedelem, — s nem hozhat dúd gyümölcsöt az egész fa; ugy nem fogjuk tagadhatni azt sem, hogy a törzsek — a mezőgazdaságunk étető gyökérzetét Magyarországon az állattenyésztés képezi, — ezen közgazdasági tényező állapota a legnagyobb figyelmet érdemli. Ha tehát az 1885. évi nemzetközi idológész kiállításokon meg akarjuk ismerni magunk, s meg akarjuk ismeretni a külfölddel Magyarország teljes közgazdasági és kulturális képét, úgy iparkodnunk kell első sorban az előfő gyökérzetünk, az állattenyésztésnek hű és teljes tükrét bemutatni. Az alkalmat erre megadja a kiállítás országos bizottsága az állatkiállítási program megalkotásával. — De ez csak üres keret, melynek díszes betöltésére első sorban a magyar gazdák, a magyar állattenyésztők vannak hivatalos. Hazafias kötelességet teljesít tehát mind-n egyen tenyésző, ki részvétele által elősegíti a vállalat sikerét, de szerencsére oly hazafias kötelességet ez, melynek nemcsak erkölcsi elismerése, vagyis a kiállításra való kitüntetés s a jelentékeny pénzügyi elnyerésére nyújt kiutást, hanem a tey-nyésztermékek könnyebb és jobb értéke-

síthetőségének ez úton remélhető előmozdítása által ugy az összes magyarországi állattenyésztésnek, mint az egyes kiállítóknak anyagi hasznót is biztosít.

Ezek után ismételve figyelmebe ajánom t. gazdáinknak mezőgazdaságunk sarkalatos tényezőjének képviseltetését, az állatkiállítást.

E megye és városaink állattenyésztése száz-zreket ér, — oly nagy kapitalis ez, melynek értéke az országos kiállítás útján egyetlen emelkedni fog. És nekünk az állatkiállítás nem szabad másodikrendű helyet foglalni. Igen sajátos lenne példái, ha valamely kisebb megye tulajdonosa bennünket számban és minőségben. Az állatkiállítás nemzetközi lévén, a kisebb megyéknek előnyeiből közvetlen hasznót vagy dícsőséget nem szerzünk. Amak csak örülhetünk, ha valamely iparilag fejlett vidék iparának új bevételt s új piacot nyerd, de nem szolgálna önműnkre és általánosan megalázdásra, ha ez a földművelő „kis ország” második rendű szerepét vinné. Tegyük meg azért minden lehetőséget, sorakozzunk töm gesen a nagyérdem kiállítás köröl.

A bejelentésekre nézve, még következő határidők érvényesek: lovakra és tenyész-szarvasmarhara f. év október hó vége; hizott szarvasmarhára és juhokra a határidő f. év szeptember hó végére lejárt, s utólagos bejelentések elfogadása f. év március az országos bizottság határozat. Továbbá tenyész- és hizott sertésekre a határidő 1885 április vége. Ezen kívül lehet baromfiakat s egyéb háziállatokat is kiállítani (h. i. 1885 január vége), ugyszintén figyelembe veendő a méhek osztálya, melyhez jövő év június 15-ig lehet bejelenteni.

Az állatok szállítási jelentékeny árkedvzménye fogja megkönnyíteni, miről a közönség időn jelesítve lesz.

A kiállítókat érdeklő minden egyéb kapcsolatos ügyekre nézve alóir leggyögyobb kézfőszőlő szolgáltató felvilágosításal, szintegy bejelentési íveket azonnal portomentesen küldhetek.

A hasznók, olvasó- és más szakkörök, pénzügyeztetek és más társadalmi testületek kitűnő közérdekű közlönelátot teljesít nek, ha a mezőgazdasággal foglalkozó tagjaikat a kiállításra való részvételre serkentik. Tegye meg ki-ki a maga körében azt, mit a hazafias kötelesség-ég ily nemzeti ügy érdekében megteheti.

Legyen e megye és városai az országos kiállításra érdekéhez és hivatásához méltón képviselve.

Szabadka, 1884. szeptember hó 22-én.

Rác Vilmos

közzgazd. előadó, kiáll. bizotts. tag.

Telekkönyvi reformok.

Évek óta írnak, évek óta beszélnek róla, s évek óta nincs semmi látzatja. Vagy talán éppen azért nincs? Ó nem. Az a sok cikkszak és napilapokban, az a néhány munka a könyvkereskedők kirakataiban, és azok az 1883. és 1884-iki szaktanácskozásnyók az igazságügyminiszter kebelében mind nem merítették meg ki eléggé a tárgyat.

A szó elrepül, a cikket elfelejtjük, a szakmunkáknak pedig csak a címeit olvassuk el a könyvkereskedők kirakataiban, mert hogy tartalmukat is elolvassuk, meg kellene azokat vennünk, de ilyesmire pénz kiadóbi kár, amikor arra a forintra nagy szükségünk lehet a kártyaasztalnál, a sörcsarnokban, korsómban vagy kávéházban.

És így nem a nagy közönség, de még a szakkörök sinésnek eléggé tájékozva a messze jövőbe kiható nagy

fontosságú reformkérdésekről, holott azok nemcsak a szakembert, de minden adózó honpolgárt igen közelről érdekelnék, mert évekre terjedő és milliókba k rülő óriási munkának fogantatóvételéről és nem kevesebbről, mint a közhittel meg-szaladításáról van szó. Oh az senkire sem lehet közömbös, hogy ezen milliókba kerülő munka miként vitéik kesztül?

Vajjon az a óriási összeg, mely az amogy is már nagyon megterhelte szegény adózó népek véres verejtékkel szerzte filérielőli gyűl, valóban elkerülhetlenül szükséges és az egész hazára hasznos és üdvös reformokra fordítatik-e, avagy elhibázott ezélokra fecséreltik-e?

És vajjon az a közzükség parancs szava által indokolt hasznos és üdvös reform a maga teljes egészében komoly és higgadt s a hosszas gyakorlati tűzpróbát kiállott nézeteken alapuló és minden részében természetien összefüggő rendszerrel, avagy minden komolyabb terv és rendszer nélkül szélahúzó felületességű félrendszabályok mellett vite ik keresztül? „Több világosságot!” mondotta Goethe. „Több világosságot!” hangoztatjuk mi is, és ne szűnjünk meg soha ezt uton utófoln hangoztatni. O nekünk nagyon, de nagyon szükségünk van a több világosságra — fejünkben, elveinkben, erkölcsünkben és cselekedeteinkben.

Rajta kell lenünk, ha édes hazánkat igazán szeretjük, hogy minden kérdést teljes világítá-ba helyezzünk, mert a társadalmat mozgató nagy kérdéseket is épp úgy, mint valamely személyt vagy tárgyat, csak akkor ismerhetjük meg tisztán és teljes-n, ha azok minden oldalról egészen meg vannak világítva.

A telekkönyvi reformokra vonatkozó nagy horderejű kérdéseket is elengedhetetlenül szükséges minden oldalról teljesen megvilágítani. De hogy ezt tehesünk, az érdekelt minden irányban és a lehető legmélyebb körben föl kell keltetni, a mi ismét úgy történhetik meg, ha az ide vonatkozó szakmunkákat megszerzzük, át s át tanuljuk, a tett javaslatokat meghagyjuk s vezjük, — és észrevételeinket nem rejtjük véka alá, hanem szak és napilapokban vagy önálló munkákban nyilvánosságra hozzuk oly czébből, hogy a törvényalkotásra hivatottak, a fenforgó kérdéseket minden oldalról megvilágítva látván, kiváloghassák a főmunkát eszmékből és javaslatokból a leghasznosabbat és legcélszerűbbet.

A telekkönyvi reformokat tárgyzó összes eddig megjelent munkák közül „Milyen legyen a telekkönyvi reform?” című, Tutyé Nándor és társa budapesti könyvkereskedő cég bizományában megjelent könyv (ára 1 frt) maga elég arra, hogy az érdeklődést minden irányban és a legmélyebb körben felkeltse, mert a lebetűsösg hű és teljes képet adja nemcsak az újabb megindult telekkönyvi reform mozgalomnak, hanem a telekkönyvi intézmények összefüggő (közjegyzői törvényjavaslat) vagy reá kiható egyéb reformmozgalomnak is, keretébe fölfelelvén minden eszmét és minden javaslatot, amely közvetlenül vagy közvetve telekkönyvi intézményünknek előnyére vagy hátrányára lehet.

A legközelebb öszűllt új országgyűlés biznyára még első évi ülészakban tárgyalni fogja a közjegyzői törvény módosításáról szóló, már betervezett törvényjavaslatot, és tárgyalni fogja minden valószínűség szerint a telekkönyvi különös betétek szerkesztéséről és a telekkönyvnek a földadókataszterrel való egyidejűleg összhangzásba hozataláról szóló, talán eddig már kész törvényja

vaslatot is. A telekkönyvi és vele összefüggő reformkérdések felett tehát nem sokára az eszméknek nagy harca nemcsak a szakférfiak között, hanem az országgyűlés mindkét házában, sőt a nagyközönség kebelében is várható.

Valóban szerencsés gondolata volt szerzőnek, hogy éppen időszerten — kapóra jött — egy oly munkát bocsásson közre, a melyből nemcsak a telekkönyvi szakférfiak, hanem az országgyűlés tagjai, a kir. közjegyzők, ügyvédek, községi és városi jegyzők s az érdeklődő nagy közönség is — a fenforgó reformkérdésekre vonatkozó anyagot (eszméket és javaslatokat) öszgyűjtve találván — minden további és bővebb kutatás és utánjárás nélkül tüzetesen megismerkedhetnek a fenforgó reformkérdésekké és azokról egy vagy más irányban megüknak véleményt alkothatnak. E munkáról a „Telekkönyvi Közöny” f. é. 5. száma ekként nyilatkozik: „A telekkönyvi intézmény fejlesztése nem lehet sikeresebb eszköz, mint helyes irányeszmékből kiindulva oly pozitív alapot találni, melyre az üdvös reformok épületét biztosan lerakni lehet; jó és kielégítő törvények, rendeletek alkotásához csakis ilyen reform-eszmék vezetnek; értekezést vagy írott munkát, mely ilyenekben gazdag, mindig érdem szerint becsülni kell.

Egy hasonló munka most van sajtó alatt;*) szerzője nem más, mint az előbbi telekkönyvi műveiről már előnyösen ismert Kápiány Géza kir. törvényszéki bíró úr. Volt alkalmunk a munkába körülmenyes betekintést tenni, azért állíthatjuk, hogy az valódi tárháza a gazdák ismereteknek és helyes eszméinek. Ugyazonazok szakiap f. é. 6. száma pedig, miután a mű vázlatát előre bocsátotta, így szól: „Felesleges mondanunk, hogy nagy horderejű kérdések mindezek, melyekre a tisztelt szerző az ügy iránti valóságos odaadással, lelkesüléssel, kellő szakismerettel, meggyőző érveléssel és ritka elméiell felel Ajánljuk e mű megszerzését ne csak minden telekkönyvi tisztviselőnek, hanem bírónak, ügyvédnek, köz- és községi jegyzőnek, szóval minden telekkönyvi szakközelvőnek egyaránt.” A nem szak ember is élvezettel fogja e művet olvasni, melyben valóban ritka elméiell és meggyőző érveléssel van kimutatva, hogy hittelekkönyveinknek jelen zilált állapot gyökeres reformot igényel, s hogy viszonyainknak, körülményeinknek ért megfontolása mellett egyedül ez vezethet célhoz.

A munkának legérdekesebb része azonban a III. fejezet, a melyben azon kérdés tárgyalja, hogy mi módon biztosíthatók tartósan a telekkönyveknek a tetleges birkolással való összhangzását, hogy lehetőleg állandóan hű tükrül legyenek a valósnak? Ezen kérdésnél igen édeskenes fojtogattetik a hagyaték, közjegyzői és ügyvédi kényzer, különösen pedig a közjegyzői novella 20. §-a. Azután szerző az ezen fejezet alatt fölvetett kérdésekre nézve önálló javaslatokkal áll elő, melyeket szakaszkokba öntve formuláz és kimerítően indokol, és a melyekről ekként nyilatkozik: „Egy pillanat elég arra, hogy mindenki meggyőződjék, miszerint csakis ezen rendszabályokkal írhatjuk ki gyökeresen a zugrászatot, biztosíthatjuk a telekkönyveknek a tetleges birkolással való tartós összhangzását, segíthetünk a közjegyzők és ügyvédek helyzetén, és pedig nem a közjó rovására, hanem annak nagy előnyére, az egyéni szabadságnak nagyobb megszerítésé és az egyéneknek különböző megterhelésére nélkül. A munka

*) Azóta megjelent.

további folyamában nagy szakavatottsággal fejtegettem a többi közt a fakultatív bevallási intézmény bevezetésére, az előjegyzési és egyetemes jelzálogi intézmények előtérítésére vonatkozó reformtervek, melyeket szerző már korábbi Hitelek-könyveinkről és Telek-könyvi reform-kérdések címek alatt írt munkáiban felvetett és megvitattott s amelyekről a „Telek-könyvi Közlöny” máj 24. száma így szól: „... a „Jogtudományi Közlöny”-ben tekintélyes és előnyösen ismert nevek által megjelent cikksorozatokban kitűnő helyet foglal el Káplány Géza kir. tiszviki bíró urnak Hitelek-könyveinkről című értekezése. Ezen kis mű kiváló figyelmünket megérdemli, mert e neuben az első, mely ügyes és bátor kézzel a kérdés lényegében, a kimeradhatatlan Telek-könyvi reformokba nyúl és azokat elősorolva, gyakorlati alkalmazhatóságukat mesterségesen bizonyítja. Nem kevesebb — ha több becses nem bir az előbbiek korallárumaként tekinthető Tóth Gáspár selmezbányai ügyvéd ellenzeteit szépen ezaféle „Telek-könyvi reformkérdések” című dolgozata. Mindkét mű küön főzében Tetty Nándor könyvkereskedésében, az első 40 kr, a másik 30 kr-ért kapható. A szakértés urak közül az, ki ezen műveket még nem bírja, és a benforgatlatnak tanulmánya tárgyává nem teszi, valóban vétkezik a haladás ellen.

Vége a IX. fejezetben a telek-könyvek újalkotása tárgyában a f. évi június 3-án az igazságügyminiszterumban összehívott szakmánkoszmány elé terjesztett törvényjavaslatához a szerző 15 pontban teszi meg észrevételeit. Kötelességet vélnék teljesíteni, midőn e kiváló szakmunka iránt a nagy közönég érdeklődését fölkeljük s annak megszerzését és tanulmányozását a legmelegebben ajánljuk.

De Káplány Géza a jogirodalom terén nemcsak telek-könyvi szakmunkáival tűnt ki, hanem méltán figyelmet keltett bírtokrendezési munkáival is. Már 1879-ik évben „Birtokrendezés Erdélyben” cím alatt kéziratban egy kötet jogi tanulmányt terjesztett föl az igazságügyminiszterhez, a mely munka az 1880. XLV. t. c. és az arra keletkezett utasítás megalkotásánál mint becses materialel lett figyelemre véve. 1880. május 2-án pedig a volt erdélyi, ugy a volt kasszai, közpészéki, záradim-ügyes és kövargárdiki területeken a megszüntetett úrbéri kapcsolatból fennmaradt jog- és bírtokviszonyok rendezéséről, az írtványokról, arányosításról és tagosításról egy törvényjavaslatot írt és nyomatott ki, mely a képviselőházban Jókai Mór által behoztatva és az igazságügyi bizottsághoz utasítva lett. 1883-ik évben írta „Az erdélyi bírtokrendezési eljárásról” cz. munkáját, melyet a m. kir. igazságügyminiszter 1883. okt. 20. n. 2840. I. M. E. szám alatt kelt rendeletével közzásmán műnek ismert el és utasította az erdélyi összes kir. törvényszékek elnökeit, hogy azt a kir. törvényszékek és a területlen lévő járásbírságok hivatalos használatára egy-egy példányban az iródi átalányból szerzzék be.

Szerencsését és sikert kívánjuk szerzőnek közzőjra törekvő buzgó munkálkodásához.

Tisza-Phónix. *)

A „Tisza” biztosító bank özvénye még folyton élénken foglalkoztatja a közvéleményt. Hozzánk, sőt honapig házalt a „Tisza”, kímálva tisztelettel minden bizottsági társulatnak. De nem akadt társulat, — az „Osztrák Phónix” kivéve — mely lépre ment volna. A legrosszabb intézet is veszelésnek találta az üzetet. Mindenesen feltűnő, „Osztrák Phónix”, miért nem a „Magyar-Franzia” részére? A Phónix és a Magyar-Franzia tudvaleg közös vezérigazgatóval bírnak — igen nagyon társas körülménynek tűnik ha fel, hogy a Tisza társulatát nem a Magyar-Franzia vette át. — Utóbbi időben különösen előtérbe került a „Tisza”-nál üzletbiztosított felek ügye, kik most az „Osztrák Phónix” helyi biztosító társaság által, ezerszáma ügyvéd ítésekkel és perfenyvetésekkel lepletek meg. A felek díjkötevényei tudvaleg viszbiztosítási szerződés alapján jutottak az

„Osztrák Phónix” bírtokába és a kérdés most az, jogosítva van-e az „Osztrák Phónix” e kötevényeket érvényesíteni és behajtani. A kérdésre kimerítően válaszol az alábbi sorokban egyik kitűnő fővárosi ügyvédünk kinek nézete, különösen biztosításiügy kérdéseiben, feltétlenül megbízhatónak mondható:

A „Tisza” biztosító társulat a hosszabb időre nála tűz ellen biztosítva volt felek díjkötevényeit egy viszbiztosított szerződés alapján a „Phónix”-re ruházta át.

Különböző oldalról vetették fel a kérdés, vajjon a „Phónix” fel van-e jogosítva ama díjkötevényeket törvényen uton érvényesíteni?

Hogy e kérdésre alapos felelet adhatassék, mindenképp a tüzbiztosítási kötevényjogi természetével kell tisztába jönni.

Több évi időtartam tüzbiztosításoknál, a biztosított felek az évről-évre visszatérő időszakokban fizetendő díjakról díjkötevényeket állítanak ki. A szerződés felek akaratát a kötevények kiállításának alkalmával a következőleg szabályozták:

A biztosító hosszabb időtartam biztosításnál, a biztosítottat bizonyos díjmérséklet engedélyezve, a biztosítottól félig a kikötött időtartam megtartására kötelezi magát. A szerzők ezek akaratnyilvánítása a díjkötevények felvételéig tart.

Ezek kötevényekben a biztosítottnak nyujtott kedvezményes díjtételt van tüntetve, amny viszon a biztosítónak azon joga alapján, amny viszon a megállított időtartam betartására, a kitűzött határidőre jognak szerzők és kényszerítő kötelezheti. A díjkötevény tehát nem egyéb, és a szerződés felek akaratá szerint nem is kell, hogy egyéb legyen, mint egy oly ígérvény, melyben a biztosított a biztosító által nyujtott díjmérséklet elenzolgáltatást kötelezi magát a kikötött biztosítási időtartam betartani s jogot ad a biztosítónak azt vele kényszerítően betartani. Tudomásunk szerint, a díjkötevény czela, kivétel nélkül minden biztosítási kötevény feltevélen is van fejezve; randszerint pedig, e feltételek, a díjkötevényekben is hivatkozás történik.

Ezen a biztosítási intézmény természetéből folyó biztosítási mód, a vele összefüggésben levő czél által, teljesen megvilágítja a díjkötevény jogi természetét s kétségtelenül teszi azt, hogy ilyen díjkötevények által kötött hosszabb tartam biztosítási ügyetnél, a biztosító lejáró díjkötevényét beváltani a biztosító s ennek elmulasztása esetén a biztosított szerződés hatályát veszti, (a kor. törv. 465 §-ának megfelelőleg) de a biztosított fennmarad az a jog, hogy a szerződést továbbra is fenntartsa és a biztosítottot az esedékes kötevény megfizetésére kényszerítse. A biztosító tehát jogosítva van, a díjzételt be nem tartása miatt hatályon kívül helyezett szerződést reváldeálni.

Mind ezekből kitűnik, hogy a díjkötevény nem feltétlen fizetési kötelezést ró a biztosítottól félre, hanem csak abban az esetben, ha a biztosító a maga részéről a biztosítást fenntartja. A fizetés teljesítésével szemben a közzakázat viselésé mint elnzszolgálat szerepel. Valamely díjzételt közzakázott felelyben levő biztosítási szerződést feltételez. A biztosító tehát csak akkor van jogosítva a biztosítottól a szerződés fenntartását követelni, ha a szerződést a maga részéről is teljesíti vagyis ha a biztosítást fenntartja és folytatja. Érvénytelenül vált szerződésből, jogokt érvényesíteni nem lehet. Ha a díjkötevény a lejáratkor be nem váltatik, a biztosítási szerződés érvényét veszti és hatályalanná lesz. A hatályon kívül lépett biztosítási szerződésből kifolyólag pedig a biztosított közzakázat nem terhel és így a biztosított fél nem köteles fizetést eszközölni.

A díjkötevény a biztosított csak arra jogosítja, hogy megszünt szerződést az abban foglalt jogokkal együtt arra érvényre emelje. Ha ő a szerződést reváldeálja és fenntartja, a díjkötevény beváltását követelheti. A teljesítéssel szemben az ellentétessé követhető.

A díjkötevény érvényesítésének alapfeltétele tehát egy reváldealt (érvényes) szerződés. Ennek hiányában a biztosított fizetésre nem kötelezhető.

Kérdés tehát, vajjon az adott esetben a „Tisza” biztosító társaság a biztosítási szerződést, melynek alapján a díjkötevények kiállítását, reváldeálni, következéleg fenntartani és folytatni képes vagy sem?

Tudvaleg az „Tisza” jelenleg csőd alatt van és a biztosítási üzletet nem folytatja sőt a csőd miatt nem is folytathatja. A szerződés tehát, midőn a díjkötevény be nem váltatótt, megszünt, az érvényt vesztett szerződés és csőd miatt nem reváldeálható és folytatható és így a fentiek alapján szükségesek következnek, hogy a Tisza díjkötevényei nem értékesíthető. A biztosított, a díjkötevény alapján fizetésre nem kényszeríthető.

Ha tehát a „Tisza” maga a díjkötevény alapján, a biztosítottal ellen bármely jogokat érvényesíteni képtelen, ezeknek áruházasára is képtelen. Ha a „Tisza” perliési és kereseti jogjai nem bír, a „Phónix” szinte nem bírhat ilyenekkel. Senki több jogot mára át nem ruházhat, mint a mennyi maga bír.

Meggyőződésünk tehát, hogy a kérdéses díjkötevények alapján sem a „Tisza”,

sem pedig a „Phónix” biztosító-társulat a biztosítottakkal szemben jogokat nem érvényesíthetnek és hogy a biztosítottak, a díjkötevények alapján ellenük támasztott keresetek ellenében sikerrel érhettek kifogásokkal.

Dr. Beck Hugó.

A Magyar Pénzügy szerkesztősége szivesen felajánlja az ügyben szolgáltatott érdekelte közönségnek és minden kérdézőkérésre a legnagyobb készséggel megadja a hozzá felvilágosítást. A szerkesztőség a hozzá forduló feleket saját ügyése által a bíróság előtt is képviselteti. Minél többen jelentkeznek az ügyben, a Magyar Pénzügy szerkesztőségénél, annál nagyobb befolyást fog gyakorolhatni az ügy sikeres elintézésére.

Színészet.

Szombaton a „Vasváros” című jőhír színműt adott telt ház előtt. A szereplők egyöntetű játéka nagyban segítette elő a sikert.

Vásárnap a „Csigány Pajna” Almásy népszínműve jött; erről kár is említést tenni.

Hétfélon „Koldus diák” operette került szíre kevés számú közönség előtt. A szereplők megfelelő feladatuknak.

Keddén „Ripp van Winkle” mondott esztűrtököt.

Tegnap az újonnan szervezett színtársulatnál Gróf Zichy Géza „Szerelm harca” darabja adott, melyről majd jövő alkalommal s egyuttal az előadandó darabokról is bővebben fogunk szólni.

Aquila.

Történelmi apróságok.

Arany tojások.

Midőn I. Miksa császárt hívei hódolattuk számos jelvény halmazokát az aqyugyori zsidó hitközség sem akart hátramaradni s egy tiszta aranyból készített koszlart leplett meg, mely tele volt arany tojásokkal. Miksa örömmel fogadta az ajándékot s az átadó küldöttségét igen jól tartotta díszlettel, de a labárdásait által őriztette. A küldöttség ezt furakodással találta s megakartá tudni a különös jelvényről okát. A császár humorosan mondta: „Oly tyukokra, melyek ily drága tojást tojnak, jól kell vigyázni, nehogy elrepüljenek”.

Különfelek.

— Felséges Urunk királyunk névnapján, szombaton, Berényi Dániel apát-plebánus ur fényes segédlet mellett nagy misét celebrált, melyen jelen voltak: Drescher Elem polgármester, a városi tisztikar, a járásbírság, adóhivatal, s nagy számú ajátoskodó közönség.

— Halálhöz. Szomorú szívvel és őszinte részvételt jelentjük Kvasssay Kun Melania iróné, Kvasssay Ede, cs. kir. kamarás és miniszteri osztálytanácsos neje, f. évi szeptember hó 23-án élte 19-ik, és boldog halássaága első évében jubllett szenderült. A magyar irodalom egy kiváló és nagy jövővel kecsegtető tehetséget veszít el az oly korán elhunytan. Béke poraira!

Ü Egyházmegyei hírek.

Csicsey Imre, futtató káplánunk gróf Csekonics Endre győrekei mellé nevelőtől történt megbízatása bitoros-éreskünk által jóváhagyatván, helyébe Rakics László újművész rendellett. Futtkara, Rácz Pál Veprovicra Vaskútra, Szász Jenő Vaskúrtól Veprovicra vannak segédlekezési minőségben áthelyezve.

Halálhözások.

Schlesinger M. L. vaskerekező folyó hó 1-én, életének 72. évében és Augenthaler A. oltó felbirtokos e hó 2-án, élte 59. évében, elhunytak. — Béke halmvaira!

„A bajjal dal-egylet” elnöksége

a napokban a következő felhívást locsátotta ki: „Van szerencsém tiszteletteljesen tudatni, hogy a „bajjal dal-egylet” a napokban véglegesen megalakult és pedig oly erőből, melyek közreműködésével az egyleti czél: fejleszteni a mű-éneklést, a dal, különösen a magyar dalban ápolni és terjeszteni a hazafiságot, a dal által és utján nemesíteni a kebel érzelmét, bizonyára elérhető leend. — Átalan véve a dal-egyletek anyagi fenntartó a pártfogotagok, vagyis az ngy énekek, kik bizonyos évi díj fizetésé által az egylet fenntartását biztosítják. S ép azért az egyletnek rendszeresen történt megalakulása után, hogy fenntartása biztosítva legyen, legelőteendő pártfogotagok azon melyen tisztelt egyeteket felkérni, kik közülműködés szerint a mű-éneklésnek kedvelői, kik ily czélú egyletet a multban is támogattak, kik az egylet magasztos czéljairt való küzdelmében támogatni kézzekünk ismertetnek. Alapszabályaink értelmében a pártfogotagok évenként 4 frtot fizetnek, negyedévi előlegekben s ezért az egylet azon kedvezményt nyujtja, hogy a pártfogotagok és családtagjai az egylet által rendezendő ének-estélyek, hangversenyek belépti díjának felet fizetendik. —

Azon biztató reményben, hogy Tettségged e nemes czélú egyletet becses pártfogásával megajándékozúl szives leend, abbéli tisztelettel teljes kérelmemnek vagyok bátor kifejezést adni, hogy az egylet pártfogotagjává lenni s a napokban kibocsátandó október—december érvényed 1 frtos nyújtást elfogadni méltóztassék. Az egylet nevében, annak fenntartása érdekében történt szives kérelmem megújítása mellett, megkülönböztetett tisztelettel maradtam Baján, 1884. évi szept. hó végén tisztelettel Borza Nándor, dal-egyleti elnök.

— Balog Árpád újonnan szervezett színtársulatának névsora. F. ért. k. Balog Árpád (igazgató), Balog Alajos (igazgató), Balog Ede (pénztárnok), Vesegehy István (karaguy), Szegedi Géza, Hosszu Antal, Monori Sándor, Fehér Károly, Fekete Mihály, Zágonyi Ferenc, Libera Lajos, Fülöp Károly, Matrai Kálmán, Hazay József (szűz). N. k.: Balog Alajosné, Ruzsai Etel, Szegedi Gézané, Horvath Mari, Barcsai József, Balog Árpádné, Markó Gaborné, Markó Emília, Beke Lilla, Kovács Janka, Keresztési Irma.

— Paul B. a napokban nyitja meg fényképészeti műtermét, mely angol rendszer szerint, a modern követelményeknek megfelelőleg van berendezve. Lakása: Haynald (bányai) utca 550. sz. — Ajánjuk a n. e. közönség becses figyelmébe.

(T.) Tűz. Csütörtökön éjjel 12—1 óra tájt G. S. nek a pesti-uton lévő lakháza és gabonával telt magtára gyujlott, és egészen leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— A bajjal polgári lövészekben 1884. évi szeptemberhő 28-án a 21-ik lövészet alkalmával 470 lövés történt 170 golyóval; ezek között volt 2 négyes, 20 harmas, 32 kettes és 38 egyes kor. Négyeseket löttek: 1 ckeret István I., Horváth István I., bárnásokok löttek: Cserba Ferenc 6, Eckert István 5, Atanóczkóczy László 3, Lamberger Ernő 3, Drégely Ferenc 2 és Horváth István I.

— „Göndző” szépirodalmi hetilap 2-ik számát vették. Felcölös szerkesztő: Martonfy Frigyes. Előfizetési ára: egész évre 6 frt. — Egyes szám ára: 15 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladar könyvkiadó hivatalában, Budapest, dob-utca 14. szám küldendők.

— „Magyar Háziasszony”. Az e czim alatt Budapestben megjelent háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilapnak, mely a magyar gazdaszónyok országos egyletének hivatalos közlönye, — előfizetési ára 1 évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Előfizetheti legelőteendőben postautalvány által a „Magyar Háziasszony” kiadóhivatalához Budapestben, váci közút 20. — Mutatványkönyk ingyen küldetnek mindazoknak, kik a kiadóhivatalhoz ezékért — legelőteendőben levelező lappal fordulnak.

— „Képes Családi Lapok” 1. száma Mehner Vilmos kiadásában igen változatos tartalommal jelent meg. Egyes szám ára 15 kr.

— „Korunk” társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap 30. száma változatos tartalommal jelent meg Kador Sándor szerkesztésével. Előfizetési ára egész évre 6 frt. Kiadóhivatal Budapest, IV. szarka-utca 5. szám.

— Nagel Ottó kiadásában, Budapest ten a nemzetis színházban, megjelent a Magyar általános levelező 16-ik füzet. Szerkesztő Knorr Alajos. Ezen érdekes tartalmú füzet ára 30 kr. Ugyan ezen kiadónál kapható az Öntügyed című közzásmán mű füzetekben, felkötésben és egész kötetben fűzve vagy díszkötésben.

— Megyel hírek. Vasas Gyula, az ungyegyei adófelügyelő mellett I. oszt. foglalmazó, a zombori adófelügyelő mellett II. oszt. pénzügyi titkárát nevezették ki. Az igazságügyminiszter Kll-novszky Gyula jombori törvénykezési és Ukasnovics Miklós kulai járásbírosági irnokot kölcsönösen áthelyezte. Bacs-Bodrogh t. e. megye első közgyűlése f. évi okt. hó 7-én és következő napján fog megtartani. — Szabádkán ifj. Racsmany György 18 éves tpmpai lakos szept. hó 21-én Janusz Peter és Szivacsics József, tpmpai lakosok, szerelméletből botoktal megtagadták és éltelvezésesen megszüntették. — Gróf Zichy Géza Újvidékeu hangversenyét ad a négyesével javára. — Az újvidéki kir. törvényszékűl pályázat van hirdetve algyezői állomásra. Zentán a közgyűlése közlése szept. 25-én Blazovicsné szűz. Tóth Viktoriát választotta meg a városi tanácsbíró állomásra.

— Megtalálta. „Csacsa, Magyarországon. Brandt Richard győzgerszerész urnak Zurich-bn. Tekintetes úr! Éngedje meg kérem, hogy halás közönműtem a következő nyilatkozatban kifejezhessem. A mult évben egy magyar újságban olvastam a Brandt Richard-tele vszajeni labdacsoport. Mivel minden szenvedő, beteg ember, fájdalomnak enyhítésére s javulására törekszik, én is ezt keresve, Torók József budapesti gyógy-szertárból megbohítottam az ön labdacsoport. S a mit kerestem, e győzgerszerben meg is találtam, gyomor- és betajbajimól ma is tetemesen javultam vagyok. Ezer köszönet önék! Teljes tisztelettel, Szikora Ferenc kereskedő.”

Brandt R. svájcei labdacsa. 70 kr-ért egy dobozzal, a magyarországi győzgerszertarokban kaphatók.

* E czikk közlésére a „M. P.” szerkesztőségünál kerestünk föl.

Vegyesek.

Oskori lelet. Rosegg kirintali helyiség határán háromszáz kelta sírt ástak ki közlébb. A buvár munkálatait a bécsi antropológiai és a karintiai történelmi társulatok rendezték a telek tulajdonosának, Lichtenstein Frigyes herceg lovassági tábornokának s más tőrajkának anyagi támogatása mellett. A sírokban emberi hamvakat, agyag edényeket, s fegyvereket, mellükét és kapereczkét találtak. A legdrágább azonban, hogy kis ólom alakokat is találtak, melyekről azt hiszik, hogy eredetileg az edényeket díszítették.

Drága oltszerezzel vetettek minapában San Joséban, Kaliforniában, gátat egy tüzvésznek. A lángok átesaptak a misszó székességáig, mely az államfeljövés első korszakából ered. A lakosság látta a veszélyt, de víz nem volt a közelben. Ekkor elszánt lépésre határozottak magukat. A szerzetesek pénzédekkel hatoltak, kitűntek tizenkét órási hordó fenéket s csobor szanára horadtak belőle a drága vörös bort oltszerezzel. A templomot meg is megmentették s ez általános örömet keltett. Csak az elhasznált borok tulajdonosa: a san-franciskói érsek ezert szépségmegtérítést a hirre.

Kormányozható légzhajó. Renard kapitány találmánya foglalkoztatta most a franciákat s legkivált a párisiakat. Tudós körökben is sokat beszélnek róla, a mióta Horvé Magdon jelentő tette róla az akadémiának, azt mondván, hogy a légzhajó kormányzásának titkát Renard megoldotta. Természetesen a gépezet titkát a szerzetesek felalálják még nem hozták nyilvánosságra. De annál nagyobb felütést kelt kísérleti utjok, melyet Mendonba tettek. Az ottani katonai légzhajózási műhelyben készült jármű megasztított tafatóból készült. Alakja hosszúkás, szivaralaku. Egy csavart s kormányozható, a kívülről láthatatlan erős villamos motor szabályozza járását. Ketten szállhatos vele föl: Renard kapitány és Krabs Arthur kapitány, kinek a gépezet szerkesztésében is része van. A légzhajó ötven méter magasságra emelkedett s a villamponyái remekül felé tartott. Itt megfordult s félkörben mozogva visszatért kiépülési pontjára, hol nyugodtan, biztosan szállott alá. Az egész út huszonnégy percig tartott.

Csokstatisztika. Egy nem régh általánosan különös statisztikát készített. Feljegyezte, hogy néven 20 év alatt hányzor csokoládozott. Az első évben a csókók száma 36500-ra rugott s így minden napra 100 csók esik. A második évben e száma felére apadt, a harmadikban az átlag már csak naponként 10 csók, öt év múlva csak kettő — reggel és este. Kesőbb itt-ott még néha jutott egy csók. Hanem annál több jutott ki a — pofonból.

Czigány humor. Moh eszen egy garázdaalkodó cigánybanda néhány férj-tanya dugnya töltésére a nap egy részét, s midőn — mint ártatlanokat? — kihozatták őket egyen a kalapja állítólag elveszett, hiteltelőség nem is volt... s odamegy nagy alázatossággal a városi kaplárhoz s így szól: "Tekintetben kaplár uram, nyitassa ki azét a templomajtót, — a börtönbe mutavta — talán ott maradt a kalapom." Ott azonban nem volt megtalálható s kihívó állása helyezze magát így szól: "Lám aztán azt mondják, hogy én vagyok a zsidvány!" Még megérjük, hogy kártérítési port akaszt a városi rendőrség nyakába, jegyzi meg az ottani lap.

Patkószögek.

Kjébkölés.
— Hat megtekintél már az anyjukodtal, Tóni?
— Még bizony, még őszre is olekterünk.
— Hogyan?
— Hat ugy, hogy ő az én hajamba ragadt, én meg az évbe.

Egy kis tévedés.
A jogász egy muri után következő reggel teljesen felöltözve ébred fel, s azt veszi észre, hogy az ágyban megfordítva fekszik, vagyis lábai ott nyujtásokkal a párnákon.
— Az ördögbe is! — kiált fel — egészen fél az képzásem, hogy a fogam faj, pedig csak a tyuk-szememet seoritotta a cipő!

Heti naptár.

Október 31 nap.

6	Hötő	Brüno	Holdes tövés utolsó ne- gyed 11. 3 óra
8	Szerda	Burgotta ovr.	
9	Csütörtök	Denes vt.	
10	Péntek	Borgias Ferenc	45
11	Szombat	Emil; Emilian	perczek or- delutan.
12	Vasárnap	Miksa pk. vt.	

Üzleti tudósítás.

Baján, 1884 szeptember 28-án.

Buza új.	7.10
Zab	5.30
Árpa	6.25
Rosa	6.80
Kukoricza	6.10
Köles	6.—
Bab. új.	9.—

Az árak 100 kilogr. után.

AZ ELSŐ CS. KIR.

DUNAGÓZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

pótdo- és személyszállító hajóinak
MENETRENDJE.

Érvényes 1884. feb. 20-tól további intézkedésig
Személyszállító hajók:

Bajáról Budapestre: naponta délután 3 óra
Bajáról Mohácsra: naponta este fél 8 órakor.

Bajáról Budapestre: naponta reggel 3 óra
Bajáról Orsovára: vasárnap, szerdán, és pén-
teken reggel 6 óra, órakor.

Felölös szerkesztő:

C SERBA FERENC.

Elöleges jelentés.

Van szerencsem a n. é. közönség becses tudására juttatni, miszerint

fényképészeti MÜTERMÉM

Baján, Haynald (bárány)-utca 550. szám alatti házban néhány nap múlva megnyitandó

Mütermem angol rendszer (à la Van der Veit) szerint, a modern követelményeknek megfelelőleg van berendezve, hol csak is

pillanat (Moment) felvételek eszközölhetnek.

Egyuttal megjegyzem, miszerint itt-helyi mütermem a legújabb segédész-
kökkel dúsán el van látva, s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bár-
mely igényeknek megfelelő lehetek.

Átvállok minden a fényképészeti szakba vágó munkákat, ugymint: **fényképeket névjegy nagyságtól kezdve életnagyságig, Linographia (leg-újabb), Csoport-képeket, Chromo-fényképeket, régl képekről másolatokat, tájkép felvételeket, arezképeket porzellannra, úgy tiszta és hű olajfestményeket, kívánatra fénykép után is, tervekét és építészeti munkálatokat a legművészebb kivitelben s kezeség mellett.**

Kis gyermekeket egy pillanat alatt LEFÉNYKÉPEZ.

Tisztelettel

PAUL B.,

festő és fényképész.

5343. sz. tk. 884.

Arverési hirdetmény!

A bajai kir. bíróság mint tkvi. hatóság részéről **Rubinstein Mór** bajai lakos végrehajtati kérelme folytán **Popov József** rigyiczai lakos végrehajtati szenedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 433 ft tőke követeles és ennek 1882. évi januárhó 1-ső napjától járó 6% kamatai 35 ft 45 kr végrehajtási már megállapított valamint 12 ft 60 kr jelenlegi és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő Rigyicza község 436 sz. tjkben foglalt Popov János nevű álló A. I. 459. hr. 404. ö. i. számú 400 frta becsült ház és hozzátartozó 333 öbl beltelekre ezenel elrendeltetik, és annak Rigyicza község házával leendő megtartására határidőül **1884. évi decemberhó 1-ső napjának délutáni 3 óraja** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kiküldési áron alul is eladattai fog.

Kiküldési ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% százálékát készpénzben, vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság

Baján, 1884. évi szeptember hó 3.

Rácz,

kir. járásbíró.

Berbeadó lakház.

Baján a fő utczálan (Bokor- és Csepka-féle házak közt) fekvő lakház, folyó évi november 1-ső napjától bérebe adó, esetleg szabadkézbe eladó.

Ertesztést ad, a tulajdonos, Jaszenovits István járásbíró ur megbízásával

BEYER ADOLF,

timár.

Naponta frissen készült prima

Elesztőt

legjobb minőségűt, küld megrendelésre minden postál vagy vasutállomásra bementve legújantósbabb ar mellett a

Szegedi első elesztő gyár

Szegeden.

U. i. Valódi szesz és elsőrendű elesztőt készeszkünk.

5329. sz.

tk. 1884.

Árverési hirdetmény!

A bajai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről **Rubinstein Jakab** vaskuti lakos végrehajtati kérelme folytán, **Szemeg Ferenc** mint néh. Szemeg Jakab örökéi vaskuti lakos végrehajtati szenedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 157 ft tőke követeles és ennek 1883. évi januárhó 14-ik napjától járó 8%-ös kamatai 17 ft 40 kr végrehajtási már megállapított, valamint 10 ft 60 kr jelenlegi és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő Vaskut község 636. számú tjkben foglalt Kling Ferenc és Szemeg Jakab nevű álló A. t. 905. hr. számú 90 frta becsült 760 öbl egész szőlőre, egy a vaskuti 2159. számú tjkben foglalt Szemeg Jakab nevű álló A. I. 150b hr. sz. 400 frta becsült egész ház és hozzá tartozó 511 öbl beltelekre, egy az A. t. 7834b hr. számú 1350 öbl 666 frta becsült szőlőre, tekintettel a fenthivatkozott törv. cikk 156. §-ára ezenel elrendeltetik, és annak Vaskut község házával le-ndő megtartására haráridőül **1884. évi december hó 1-ső napjának délutáni 3 óraja** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kiküldési áron alul is eladattai fognak.

Kiküldési ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-kát készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. Baján, 1884. szept. 3.

Rácz,

kir. járásbíró.

Fényképészeti müterem megnyitása.

Ujjonnan épített és felszerelt fényképészeti mütermem teljesen elkészülvén, van szerencsem a n. é. közönség becses tudására juttatni, miszerint a tőkely fokát elért segéd-eszközök, valamint a legnagyobb városokban működött **Retoucheur** alkalmazása folytán azon kellemes helyzetben vagyok a fényképezés szakmába vágó, ugyszintén portraittirozásokat olajfestésben ívegre, Rembrandt képeket, szóval a modern igényeknek megfelelő ebbeni műmunkálatokat tisztá hű és elegans kivitelben a legolcsóbb árak mellett elkészíttetni.

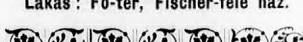
Szíves megrendelések reményében és a n. é. közönség pártolását továbbra is kérve, maradtam

Baja, 1884. október hó

kiváló tisztelttel

Fischler Julia.

Lakás: Fő-tér, Fischer-féle ház.

5069. sz. tk. 884.

Arverési hirdetmény.

A baj i kir. járásbírósg mint tkvi hatóság részéről **Rotter Ferenc** végrehajtati lakos végrehajtati szenedett elleni végrehajtási ügyében, **Horváth Katalin** bajai lakos utóajánlat folytán a 185/884. szám alatt elrendelt árverés hatálytalannak nyilvánítottatván — a végrehajtási újabb árverés 225 ft tőkőköveteles és ennek 1881. évi augusztus hó 2-ik napjától járó 6% kamatai 58 ft 85 kr végrehajtási már megállapított, és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 187. §-a értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő Baja város 2444. számú tjkben foglalt **Kalmár György** nevű álló A. I. 1819. hr. t. 1672. ö. i. számú ház és 409 öbl beltelekre 335 ft 50 kr utóajánlat, illetve kiküldési áron ezenel elrendeltetik, és annak a kebelbeli tkönyvi iroda helyiségében leendő megtartására határidőül **1884. évi novemberhó 24 ik napjának délutáni 3 óraja** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kiküldési áron vagy azon felül eladattai.

Kiküldési ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% százálékát készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. Baján, 1884. évi aug. hó 26.

Rácz,

kir. járásbíró.

Valódiak csak Neidlinger G.-nél

Bódog-tér,
Pollerman-féle ház.

Eladás 1 fté. heti részletek mellett, alapos oktatás ingyen, 5 évi jótállás.

Mindenemű ócska varrógépek fizetés gyanánt átvállaltatnak.

Minden más varrógépek melyek itt másoktól Singer név alatt árusítottak, utánzóztak.

Családi Lapok

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

Felelős szerkesztő: **KOMÓCSY LAJOS.**

Lapunk — társai között legnagyobb elterjedésnek örvendő — immár **hetedik** évfolyamát éli. Miatán kívánatra mindenkinek küldünk mutatványszámot s egészen tájékozott előfizetési felhívást, e helyen csak röviden emlékeztünk meg a közkeletteltségnek örvendő lapról. — A „Képes Családi Lapok“ **három** **ívnyi** tartalommal jelen meg a leírásosabb kiállításban, szép fényes, színes borítékkal. — **Minden szám sok művészeti kivitelű képet hoz.** A főborítékon eredeti s a külföldi egyenértékű iróktól fordított rövidlebb regé-
nyekben vannak eredeti s a külföldi egyenértékű iróktól fordított rövidlebb regé-
nyek, elbeszélések, rajzok, életképek, humoreszkek; eredeti s más költemények,

heti tárczák, ismertető, tudományos czikkek, a főváros, vidék s külföld válogatott, fontos hírei; az irodalom és művészet körében felmerülő minden mozzanat. — Minden számhoz **egy ívnyi külön regénymelléklet könyvvalakban** — **HUMOR** rovat, egyenként **képekkel** Havonként **„Nővilág“** ezimű divatlap számtalan képpel, szabásrajzai stb. is jár **ingyenes talányfejtők** boríték telve a komoly s tréfás talányok minden fajával. A mellékletképek között gyönyörű olajnyomatú képek (diszes aranykeretben), regények stb. sorsoltatnak ki.

A folyó évfolyadon külön regény-mellékletkép „Searpa Rachel“ kitűnő esekelménygazdag, érdekesítő regényt adjuk.

Mutatványszámot a kiadólivattal kívánatra bárkinek küld bérmentve.

Előfizetési ár: egész évre **6 frt.**, félévre **3 frt.**, negyedévre **1 frt 50 kr.**

MÉHNER VILMOS kiadóhivatala: Budapest, papnövelde-utca 8. szám alatt.

A t. cz. magyar olvasó közönséghez!

Tisztelettel értesítjük a t. cz. magyar olvasó közönséget, hogy „Gondúzó“ ezimen új szépirodalmi hetilap feljött meg kiadásunkban, melyre vonatkozó megismertetjük következő programunkat:

Távol tartva magunkat minden pártoskodástól, azt a foladatot tűztük magunk elé, hogy lapunkat a legszigorúbb erkölcsi elvek szerint szerkesztjük, úgy hogy azt minden anya bátran adhatja serdülő lánya kezébe; a magyar irodalmat tehetségünk szerint fogjuk ápolni, és nemzetünk kedvelt íróinak legjobb munkáit közöljük, különös súlyt fektetve a regény-rodalomra adni fogunk beszéleket, költeményeket, vilámlító humoreszkeket, a köznevelést előmozdító természettud., földrajz-, országi- és népmesmereti vázlatokat, a kertészetet és háztartást érdeklő tanulságos közleményeket, azonkívül tekintettel leszünk a jelesebb külföldi regényekre is.

Támogattva legkiválóbb íróink által, minden törekvésünket oda irányozzuk, hogy lapunkat folyvást tökéletesítsük és emeljük, hogy oly családi lapot nyújthassunk a hazai olvasó közönségnek, minő, tekintve a legnagyobb gondjallal választott, dús tartalmat, a pompás kiállítását és a felfőtélő ösöt árt, hazánkban mostanig még nem jelent meg és — joggal mondhatjuk — **mely a házagot kitölteni lesz hivatva.**

Első számunkat következő munkatársakkal kezdjük: **P. Szathmáry Károly, Mikszáth Kálmán, Kaszár Emil, Margitay Dezső, stb**
A második számban érdekesített, nagyobb szabású történelmi regényt kezdünk meg **P. Szathmáry Károlytól** e ezimen:

„SZÉKELY TÁMAD. SZÉKELY BÁNJA.“

A negyedik számban **Mikszáth Kálmán**, fiatal íróink e matadorja szokott kedélyes és megreagó medorával k sabb regényt fog közölni a fővárosi életből.
A hatodik számban nagyobb irodalmi regényt kezdünk meg **dr Sziklay Jánostól**. Szívesen és lelkiismeretesen tartva szem előtt programunkat, az a biztos remény kecséget minket, hogy a „Gondúzó“ kedvelt olvasmányává válik minden művelt családi

körben és érdemes lesz arra, hogy valóságos gondúzó legyen és valódi hazi kincsét képezzen arra nézve, ki szívesen érdekes olvasmányt akar foglalkozni.

ELŐFIZETÉSI FOLTÉTELEK:

A „Gondúzó“ szépirodalmi hetilap, megjelen minden vasárnap 3 ívnyi tartalommal, azonkívül a képes czimlappal ellátott borítékban két oldalnyi hasznos tudni valóval és talányokkal, a következő előfizetési árak mellett:

Egy évre **6 frt.**, félévre **3 frt.**, negyed évre **1 frt 50 kr.** Egy s szám ára **15 kr.**
A jutalmat illetve is arra törekedünk, hogy könnyű nyújtsunk t. előfizetőinknek. Tetteszünk áldozatot arra azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy kizárólag előfizetőink számára olajnyomatú, eredeti magyar festmények sokszorosítottunk, minék következtelen minden léteves előfizetőnknek **egy**, az egész éveseknek pedig **két** képet adhatunk. E képek jól es tartosan készített, mosható arany keretben, **84 cent.** magasak és **70 cent.** szélesek, egészen készen a fölfüggesztéshez, és egy darab ára csak is **2 frt.** — E képek a következők:
Szent István király. — Kossuth Lajos. — Deák Ferencz. — Petőfi Sándor. — Vörösmarthy Mihály.

Továbbá a következő életképek:
Mutatvány számokkal szívesen szolgálunk díjazatul és bérmentesen, gyűjtőknek 10 előfizető után egy tiszteletpályándyt adunk.

A t. cz. hazai olvasó közönség részéről élénk részvételre számítva, reméljük, hogy vállalatunkat a tökély legmagasabb fokáig emelhetjük és tisztelettel kérjük hazai irodalmunk becses pártfogóit, hogy munkát e hazaas vállalatunk előmozdítására tehetségek szerint pártfogolni kegyeskedjenek.

Tisztelettel
a „Gondúzó“ szerkesztősege és
kiadóhivatala
Budapesten, belső dob-utca 14.

BROGLE JOZSEF

gép- és rostalemez-gyára

BUDAPEST gyár: külső váci-ut.
Raktár: váci-körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kintüntetett

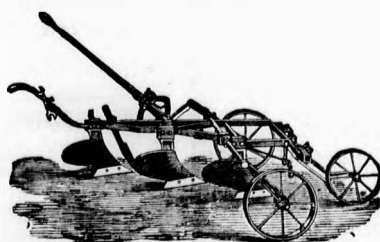
Trieur-jeit

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, malmok, mechészeti és technikai ezélokra

járgány-cseplőgépeket

Továbbá e téren a legújabbat:

SCHMID H szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3 án 17.567. sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kíló, ára 48 frt.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Ügynökség és raktár B a j á n: **Grosz Henrik** és társánál főuteza, 275. szám.